

Itä-Suomen Aluehallintovirasto
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus

PL 1711, 70211 Kuopio

Valvonta-asia: Perusterveydenhuollon järjestäminen ja hoitoon pääsy sekä lääkäriresurssien riittävyys Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Itä-Suomen aluehallintovirastoon on saapunut 10 kantelua ajalla 1.3-18.8.2024 liittyen kiirettömään hoitoon pääsyyn lääkärin vastaanotolle ja hoidon järjestelyyn perusterveydenhuollossa Pohjois-Savon hyvinvointialueella. Niiden mukaan kiirettömän hoidon osalta lääkärin vastaanotolle pääsy on kestänyt yli hoitotakuun vaadittavan ajan.

Aluehallintovirasto päätti ottaa lääkäriresurssien riittävyyden sekä kiirettömän perusterveydenhuollon järjestämisen ja hoitoon pääsyn Pohjois-Savon hyvinvointialueella käsiteltäväksi terveydenhuollon valvonta-asiana. Samassa yhteydessä aluehallintovirasto selvittää lääkäripalvelujen riittävyyttä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa.

Selvityspyyntö

Aluehallintovirasto pyytää Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitusta

1. antamaan lausuntonsa asiasta
2. hankkimaan tarvittavat kirjalliset selvitykset asiassa.

Selvitystä pyydetään erityisesti seuraavista seikoista:

1. Kiirettömän perusterveydenhuollon järjestäminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella (työnjako ja prosessit)

- Miten kiirettömään perusterveydenhuoltoon pääsy on järjestetty Pohjois-Savon hyvinvointialueella toimintayksikkökohtaisesti
- Miten potilas saa yhteyden perusterveydenhuollon palveluihin a) kiireellisessä ja b) kiirettömässä tilanteessa?

- Miten hoidon tarpeen arviointi toteutetaan, kun potilas ottaa yhteyttä ja asia arvioidaan a) kiireelliseksi ja b) kiireettömäksi?
- Miten Pohjois-Savon hyvinvointialueella toimitaan tilanteissa, joissa potilaille ei ole antaa vastaanottoaikaa terveyskeskuksessa hoitotakuun puitteissa?
- Asetetaanko potilaita jonoon odottamaan hoitoon pääsyä?
- Milloin ja miten potilaalle ilmoitetaan hoitoon pääsyn ajankohta?
- Onko kiireettömän hoidon järjestämisessä eroa hyvinvointialueen eri toimintayksiköissä?

2. Kiireettömään hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa

- Liittäkää lausuntoon luotettava selvitys toimintayksikkökohtaisesti niiden potilaiden määrästä, joiden hoitoa ei ole kyetty järjestämään hoitotakuun mukaisesti vuonna 2024.
- Jos hoitotakuu ei toteudu, miksi näin on? Mihin toimenpiteisiin hyvinvointialue on ryhtynyt näiltä osin ja ovatko toimenpiteet parantaneet tilannetta?
- Onko eri alueiden osalta epätasa-arvoisuutta hoitoon pääsyssä sekä hoidon osalta kiireettömässä perusterveydenhuollossa Pohjois-Savon hyvinvointialueella?
- Jos hoitoon pääsy ei toteudu yhdenvertaisesti eri alueilla, mihin toimenpiteisiin hyvinvointialue on ryhtynyt ja ovatko toimenpiteet parantaneet tilannetta?

3. Miten lääkäriresurssit ovat mitoitettu vastaamaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen tarpeita?

- Kuvatkaa Pohjois-Savon perusterveydenhuollon lääkäriresurssit ja ajankohtainen vakanssien täyttöaste
- Ovatko perusterveydenhuollon lääkäriresurssit riittävät hyvinvointialueen palvelutarpeeseen nähden?
- Onko muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden määrässä ja/tai rakenteessa ollut puutteita vuonna 2024?
- Kuvatkaa, millä tavalla mahdolliset puutteet terveydenhuollon ammattihenkilöiden (ml. lääkärit) määrässä ja/tai rakenteessa ovat vaikuttaneet perusterveydenhuollon järjestämiseen ja kiireettömään hoitoon pääsyyn vuonna 2024?

- Mitkä ovat konkreettiset toimintamallit henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi ja potilaiden palvelutarpeeseen vastaamiseksi niissä tilanteissa, kun henkilöstöä ei ole riittävästi?
- Mihin toimenpiteisiin Pohjois-Savon hyvinvointialue on ryhtynyt hoitoon pääsyn ja lääkäriresurssin korjaamiseksi lain edellyttämälle tasolle? Miten toimenpiteissä on onnistuttu?

4. Lääkäripalvelujen järjestäminen lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluihin

- Kuvatkaa lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden organisoituminen 1.7.2024 lähtien
- Ajankohtainen tilannekuva (1.9.2024) lääkäripalveluiden riittävyyden osalta perhekeskuksen lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa sovitussa palvelulinjassa
- Miten varmistetaan lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden lääkäripalveluiden riittävyys erityisesti aiemmillä alueilla (keskinen, koillinen ja pohjoinen), joissa se on todettu riittämättömäksi?
- Miten varmistetaan potilasturvallisuuden toteutuminen lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa, erityisesti lääkehoidon toteuttaminen ja diagnostisten ja hoidollisten arvioiden toteuttaminen?

5. Lääkäripalvelujen järjestäminen lastenneuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa

- Kuvatkaa lääkäripalvelujen organisointi 1) neuvolapalvelujen, 2) kouluterveydenhuollon ja 3) opiskeluterveydenhuollon osalta?
- Ajankohtaisen tilannekuva eri alueilla lääkäripalvelujen riittävyydestä ja yhdenvertaisesta toteutumisesta 1) neuvolapalvelujen, 2) kouluterveydenhuollon ja 3) opiskeluterveydenhuollon osalta?

6. Omavalvonta

- Miten Pohjois-Savon hyvinvointialueella seurataan vastaanottoaikojen saatavuutta terveyskeskuksissa?
- Kuvatkaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen perusterveydenhuollon omavalvonnan vastuusuhteet ja johtamisjärjestelmä
- Onko perusterveydenhuollon yksiköihin laadittu omavalvontasuunnitelmat?

Hyvinvointialue voi lausua myös muista tarpeellisena pitämistään seikoista. Mukaan on liitettävä myös mahdolliset lausuntopyynnössä tarkoitettuun asiaan liittyvät hyvinvointialueen antamat toimintaohjeet tai määräykset.

Aluehallintoviraston tiedonsaantioikeus

Aluehallintoviraston tiedonsaantioikeus perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 45 §:ään.

Määräaika ja toimitusosoite

Asiakirjat pyydetään lähettämään Itä-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon 31.10.2024 mennessä.

Asiakirjat voi toimittaa aluehallintovirastojen sähköpostiin tai postitse alla olevaan osoitteeseen. Aluehallintovirasto pyytää, että asiakirjan alkuun merkitään diaarinumero (ISAVI/6320/2023) ja asiakirja osoitetaan asiaa Itä-Suomen aluehallintovirastolle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto, kirjaamo
PL 2
13035 AVI

Lisätietoja

Lisätietoja antaa tarvittaessa Vivian Reinhold puh. 0295 016 000

Aluehallintoylilääkäri

Vivian Reinhold

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 2, 13035 AVI
Puhelinvaihde: 0295 016 000
kirjaamo.ita@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ISAVI/6320/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/6320/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Reinhold Vivian 27.09.2024 14:18